

พ. ๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ☒ ก่อนประชุม
รับที่ ๘๗๔๗ ☐ หลังประชุม
วันที่ ๒๓๒๕๔ เวลา ๑.๑๕ ☐ แจกที่ประชุม
☐ ไม่แจกที่ประชุม

ที่ กต ๑๓๐๒/๒๕๕๔

สาค. ๑/๒๕๕๓
วันที่ ๑/๑๑ ๕๔ กระทรวงการต่างประเทศ
เวลา ๑๒.๐๐ น. ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การจัดทำข้อตกลงว่าด้วยการแก้ไขบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการค้าข้าวระหว่างรัฐบาลไทย
กับรัฐบาลอินโดนีเซีย

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ ๑๓

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๐๑๒๗

ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔

- 4 ต.ค. 2554

จัดเข้าวาระ.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอทราบความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอของ
กระทรวงพาณิชย์ในการจัดทำข้อตกลงว่าด้วยการแก้ไขบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการค้าข้าว
ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลอินโดนีเซีย และขอให้พิจารณาว่ามีประเด็นเกี่ยวข้องใดที่จะต้อง
ดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
หรือไม่ เพราะเหตุใด เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น
กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย และ
ผลการเยือนอินโดนีเซียอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔
ซึ่งผู้นำทั้งสองฝ่ายเห็นควรร่วมมือกันด้านการเกษตรเพื่อสนองตอบต่ออุปสงค์ภายใน
ประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารของภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ข้าว กระทรวงการต่างประเทศจึงไม่มีข้อขัดข้องในด้านสารัตถะหรือข้อกฎหมาย หากส่วน
ราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันได้ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มี
อยู่ในปัจจุบัน อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่า ข้อ ๒ ของร่างข้อตกลงฯ ซึ่งระบุช่วงเวลาการซื้อขาย
ข้าว น่าจะเป็นตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๑ (ไม่ใช่ ค.ศ. ๒๐๑๐) ถึง ค.ศ. ๒๐๑๖

๒. โดยที่ร่างข้อตกลงฯ เป็นการแก้ไขบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการซื้อขายข้าว
ระหว่างกระทรวงพาณิชย์ของไทยกับกระทรวงการค้าอินโดนีเซียที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย
ดังนั้น ร่างข้อตกลงฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญา
ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคแรกของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
ก่อนลงนาม

๓. ร่างข้อตกลงฯ จะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของ
รัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่ นั้น โดยที่ขณะนี้ ยังไม่มี

/กฎหมาย...

กฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญฯ ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคห้ากำหนด ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อ คณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ ไทย - ญี่ปุ่น

๔. โดยที่ร่างข้อตกลงฯ มีสาระสำคัญเป็นการขยายระยะเวลาการซื้อขายข้าว ตามบันทึกความเข้าใจฯ ที่กำลังจะหมดอายุลงโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของบันทึก ความเข้าใจดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือ พื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือ ตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อนความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของ ประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ และหากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันได้โดยไม่ต้อง ออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างข้อตกลงฯ ก็ไม่เป็นหนังสือ สัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัย โดยส่วนราชการที่ เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบการพิจารณาด้วย อนึ่ง ต้องคำนึงด้วยว่าในกรณีที่มี ปัญหาเกี่ยวกับหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ศาลรัฐธรรมนูญจะ เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๑๙๐ วรรคหกของรัฐธรรมนูญฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๑

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๒๔

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๑๔๗